Lausuntopyyntö Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027 - 2029 ja talousarviosta vuodelle 2027

KHALL 26.10.2026 § 169
1/00.04.03/2026

Lausuntopyyntö:

Hämeen liiton perussopimuksen § 22 mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi ja painopisteiksi. Toiminta- ja taloussuunnitelman luonnos toimitetaan jäsenkuntiin lausunnoille syyskuun loppuun mennessä.

Maakuntahallitus käsitteli 14.9.2026 § 95 luonnoksen Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2027–2029 ja talousarvioksi vuodelle 2027 ja päätti pyytää perussopimuksen mukaisesti jäsenkunnilta esitykset Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi.

Lausunnot on pyydetty toimittamaan Hämeen liittoon 19.10.2026 mennessä. Tammelan lausunnon toimittamiselle on pyydetty lisäaikaa Tammelan kunnanhallituksen kokousaikatauluista johtuen. Tammelan lausunto toimitetaan 27.10.2026.

Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelma sekä talousarvioluonnoksen lähtökohdat:

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 ja talousarvio 2027 on laadittu Hämeen liiton valtuuston 24.11.2025 hyväksymän Hämeen liiton uuden organisaatiostrategian ”Hämeen puolella” pohjalta. Lisäksi uusi maakuntaohjelma ”Kun toimeen tartutaan” – Kanta-Hämeen maakuntaohjelma 2026–2029 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 24.11.2025.

Käyttötalousosan toimintatuotoissa jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2027 ovat yhteensä 2.180.100 euroa. Kuntakohtaiset maksuosuudet voivat hieman muuttua, mikäli verotulojen kertymien suhteissa tapahtuu jäsenkuntien välillä muutoksia. Kuntakuntakohtaiset jäsenmaksut määräytyvät viimeisimmän tiedossa olevan verovuoden kunnallis- ja yhteisöverokertymien suhteen mukaisesti.

Jäsenkuntien maksuosuuksia esitetään korotettavaksi vuodelle 2027 yhteensä 40 000 eurolla. Korotuksella on tarkoitus kattaa yhdessä säästötoimien kanssa kunnallisen alan palkkaratkaisun aikaansaama palkkakulujen nousu sekä yleinen inflaatio.

Vuodelle 2027 laaditussa talousarviossa toimintatuottoja on laskettu kertyvän yhteensä 2 679 100 euroa. Toimintatuotoista 81 prosenttia on jäsenkuntien maksuosuuksia, joita on laskettu saatavan yhteensä 2 180 100 euroa. Tukien ja avustusten määrä on 469 400 euroa.

Talousarvion mukaiset vuoden 2027 toimintakulut ovat 2 688 600 euroa. Kaikista Hämeen liiton toimintakuluista henkilöstökulujen osuus

on 1 906 540 euroa eli 71 prosenttia. Henkilöstökuluihin sisältyvät henkilökunnan palkkojen ja sivukulujen lisäksi luottamushenkilöiden palkkiot sivukuluineen. Palvelujen ostojen osuus kuluista on 634 920 euroa eli 24 prosenttia. Aineiden ja tarvikkeiden hankintojen osuus on 28 130 euroa ja muiden toimintakulujen osuus 117 010 euroa toimintakuluista.

Vuoden 2027 toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakate, on –9 500 euroa ja vuosikate –6 500 euroa. Vuoden 2027 tilikauden tulokseksi tulee suunnitelman mukaan –6 500 euroa. Rahastokirjauksen jälkeen vuonna 2027 Hämeen liitolle jää 8 500 euroa ylijäämää.

Vuodelle 2027 Tammelan kunnan maksuosuudeksi esitetään 70 385 euroa.

Huomioita Tammelan näkökulmasta:

Tammelan kunta katsoo, että toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 ja talousarvio 2027 ovat asianmukaisesti laadittuja. On hyvä, että toimenpiteet ja tavoitteet on esitelty selkeästi yhdessä mittaristojen kanssa. Dokumenteissa esitetyt tavoitteet ovat liiton strategisiin painopisteisiin pohjautuvia ja maakunnan suotuisaan kehittämiseen tähtääviä.

Tammelan kunta pitää edunvalvontaa tärkeänä osana liiton toimintaa. Maakuntamme tarvitsee aikaansaavaa edunvalvontaa esimerkiksi eri rahoitusten saamiseksi alueellemme. Hämeen liiton tulee toimia aktiivisesti eri tasoilla aina maakuntamme kuntakentästä kansainvälisille areenoille edistäen maakuntamme yhteisiä tavoitteita. Tammelan kunta on aiemmin toimittanut maakuntaliiton pyynnön mukaisesti listauksen kuntamme kannalta keskeisistä edunvalvontatavoitteista. Näissä tavoitteissa korostuvat mm. väyläyhteydet valtatie 2 ja valtatie 10. Kyseiset väylät, ja lisäksi kantatie 54, ovat kuntamme, Lounais-Hämeen ja laajemmin koko maakuntamme kannalta tärkeitä väyliä, joiden suotuisa kehittäminen palvelee niin asumista, työssäkäyntiä, elinkeinoelämää kuin vapaa-ajan kulkemistakin.

Tammelan kunta haluaa edelleen korostaa, että maakunnan kaikkia kuntia tulee huomioida ja pitää esillä tasapuolisesti korostaen kunkin kunnan positiivisia asioita, kohteita, vahvuuksia ja tavoitteita. Positiivista tunnettavuutta tuovia viestinnällisiä ja markkinoitavia aiheita on runsaasti maakunnan kaikilla alueilla.

Tammelan kunta kokee liitolta saatavien eri aihealueiden informaation ja datan olevan laadukasta. On hyvä, että liitolla on mahdollisuus tuottaa tietoa kuntien käyttöön ja antaa kattavaa tilannekuvaa maakunnan, seutukuntien ja kuntien kehityksestä. Ilman liiton tuottamaa materiaalia ja informaatiota ei yksittäisellä kunnalla välttämättä olisi mahdollisuutta saada hyödynnettäväksi vastaavia tietoja.

Jäsenkuntien maksuosuuksien korotuksiin on esitetty perusteet, mutta Tammelan kunta pitää tärkeänä, että maksuosuuksien korotuksia arvioitaessa otetaan huomioon kuntien vaikeutunut taloustilanne ja

ensisijaisesti liitto pyrkisi etsimään muita ratkaisuja toiminnan varmistamiseen ja talouden tasapainottamiseen.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

1. todeta, että luonnos Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 ja talousarvio vuodelle 2027 ovat hyväksyttävissä esittelytekstissä esitetyin huomioin ja
2. tarkastaa pykälän kokouksessa lausunnon toimittamisen kiireellisyydestä johtuen.

Asian käsittely: Maija-Stiina Rahkonen ilmoitti olevansa esteellinen, koska on Hämeen liiton maakuntahallituksen varajäsen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta, yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.04—17.10. Hänen tilalleen kokoukseen saapui Anne Ylitalo klo 17.04. Anne Ylitalo poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen klo 17.09.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.